

HUDEBNĀ• KOUTEK - LOCH LAOMAINN

PondĀ•lĀ-, 22 bĀ™ezen 2010

Dnešní koutek bude o samých NEJ. O nejmilejší mĀ-Ā™í písniĀ•ce. O nejvĀ•tším a nejkrásnĀ•jš skotském jezeru. O nejtragiĀ•tĀ•jší porĀ•ce SkotĀ•. Skotská Bílá hora se odehrála 16. dubna 1746 u Cullodenu, kde se stĀ™etli skotští horalé v Ā•ele s princem Charlesem Eduardem Stuartem a královská armáda.

Bonnie Prince Charlie udĀ•lal zásadní strategickou chybu, kdyĀ• poslechl své poradce a pĀ™istoupil na boj. Na otevĀ™e pláni proti SkotĀ•m s meĀ•i a palaši stála modernĀ• vycviĀ•ená anglická armáda, ozbrojená mušketami s bajonety a dĀ•lem. Za ménĀ• neĀ• hodinu bylo pobito pĀ™es 1 000 muĀ•, vĀ•tšina vojska byla postĀ™ilena, ješ neĀ• se dostala k nepĀ™íteli. Podle rozkazu velitele anglických sil vévody z Cumberlandu byli zranĀ•ní skotští vojáci pĀ• bitvĀ• dobĀ•jeni na místĀ•, kde padli, a poté bez jakéhokoliv obĀ™adu vhozeni do masového hrobu. Tato poslední a rozhodující bitva ukonĀ•ila jakobitské povstání a následnĀ• i pĀ™es dva tisíce let trvajcí klanový systém, který jiĀ• nikdy nedosáhl své zašlé slávy.

Následovalo více neĀ• stoleté období štĀ•ní "VysoĀ•iny - Highland Clearances", bylo zakázáno vlastnit zbranĀ•, nosit kilty a dĀ•lat cokoli, pĀ™ipomínající pĀ•vodní skotské tradice. Velké mnoĀ•ství SkotĀ• skonĀ•ilo v zámoĀ™ské emigraci v KanadĀ•, v Austrálii a ve Spojených státech. PĀ•da byla prodána anglické podnikatelské šlechĀ•, která neúnosnĀ• zvyšovala danĀ• a donutila tak lidi odtud se vystĀ•hovat, aby na místĀ• chaloupek a políĀ•ek mohla chovat ovce na vlnu. PísniĀ•ku Loch Lomond napsal prý v polovinĀ• osmnáctého století Skot Donald MacDonald ve vĀ•ze Carlisle, kde se octl po porĀ•ce vzbouĀ™encĀ• v bitvĀ• u Cullodenu. UvĀ•znĀ•ný voják v ní vzpomíná na chvíle strávené se svou milou. Svou budoucnost nevidí nijak optimisticky. šO ye'll tak' the high road and I'll tak' the low road, and I'll be in Scotland afore ye, but me and my true love will never meet again on the bonnie, bonnie banks o' Loch Lomondš zpívá se v refrénu. Tou šhigh road" se myslí cesta švrchem", tj. po kopcích, zatímco šlow roadš je cesta ducha, jenĀ• odešel z mrtvého tĀ•la. Jiná verze Ā™íká, Ā•e uvĀ•znĀ•ní rebelové byli dva a hráli se svými vĀ•zniteli hru o Ā•ivot. PísniĀ•ku pak zpívá ten, který prohrál. A ještĀ• jiný výklad je, Ā•e píseĀ• zpĀ• rebel, odsouzený k veĀ™ejné popravĀ• v LondýnĀ•. Hlavy popravených pak byly napíchnuty na kopí a vystavovány ve všech mĀ•stech mezi Londýnem a Glasgowem podél šhigh road" - té hlavní, nejdĀ•leĀ•itĀ•jší, zatímco pĀ™ibuzní rebelĀ• se domĀ• vraceli po šlow road" - obyĀ•ejné silnici pro rolníky a neurozené.)

Jezero Loch Lomond (skotskou gaelštinou Loch Laomainn) je nejvĀ•tší jezero ve Skotsku. LeĀ•í severozápadnĀ• od Glasgow, v tektonické dolinĀ• prohloubené starým ledovcem na úpatí Grampianských hor, 8 m nad hladinou moĀ™e. Rozloha jezera je 71 km² a dosahuje maximální hloubky 192 m.

Voda z jezera odtéká Ā™ekou Leven a do zálivu Firth of Clyde ústí u mĀ•sta Dumbarton. NĀ•kteĀ™í ho povaĀ•ují za nejvšech lochĀ•. Ā•eský text k písniĀ•ce napsal Ivo Fišer a je mnohem optimistiĀ•tĀ•jší neĀ• originál: mhathMĀ•ra